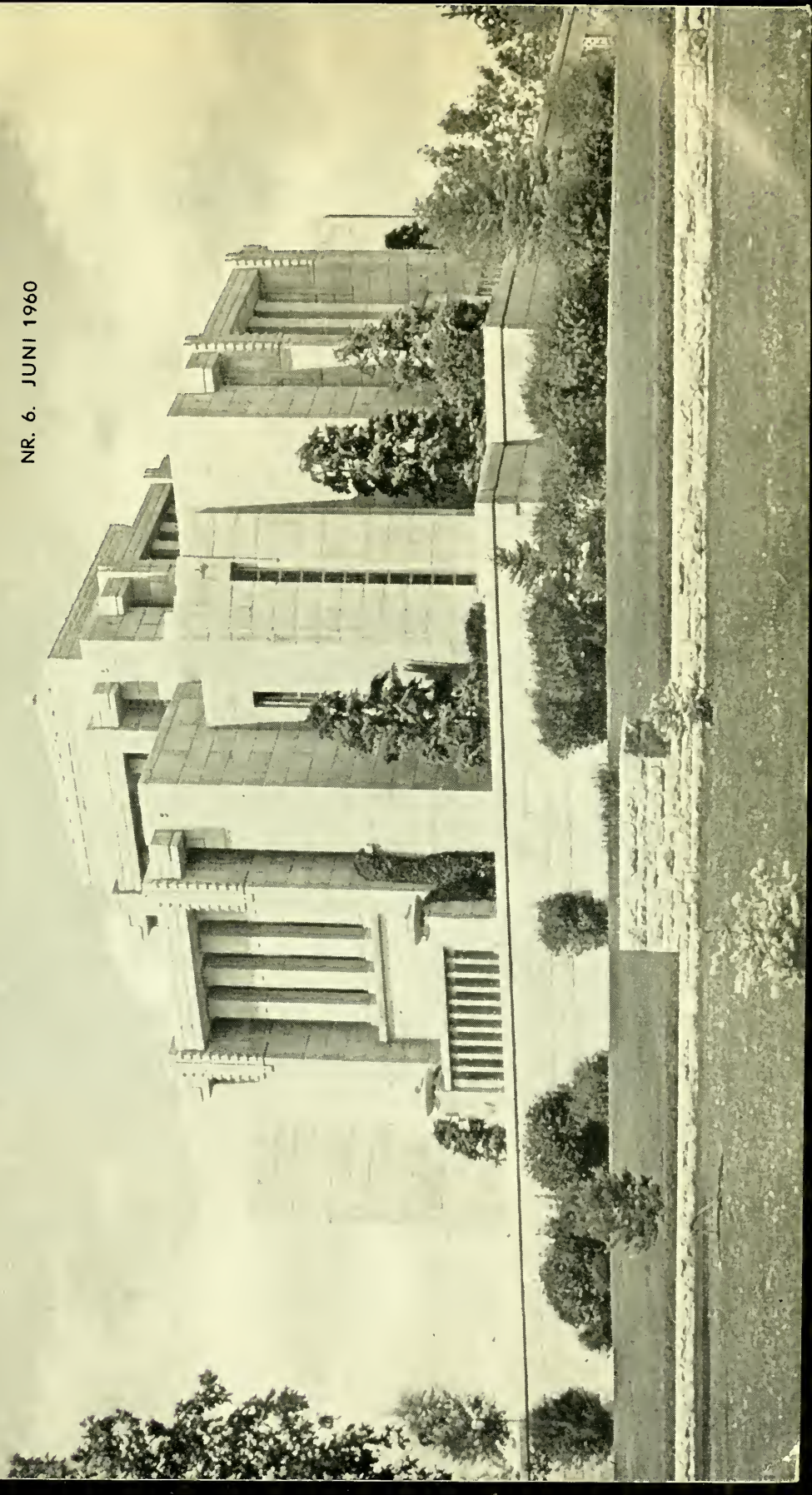

DESTER

NR. 6. JUNI 1960

De Ster

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OP DE OMSLAG:

1913 — 1923

DE ALBERTA TEMPEL

In 1889 voorspelde Elder John W. Taylor, dat een Tempel zou worden gebouwd in „Card Ward”, nu Cardston, Alberta geheten, in Canada. De plaats, door Charles Ora Card uitgekozen, werd de 27ste juli 1913 door President Joseph F. Smith ingewijd. De 9de november van dat jaar werd de grond gebroken door Daniel Kent Greene. David O. McKay, toen nog lid van de Raad der Twaalven, legde de 19de september 1915 de hoeksteen. Onder leiding van President Edward J. Wood, werd de 23ste september 1917 de sluitsteen gelegd en door Heber S. Allen op plaats gebracht. De Alberta Tempel gelijkt op de oude tempels der Azteken van Centraal en Zuid-Amerika. Hij is van lichtgrijs graniet gebouwd en 118 voet in het vierkant. De fundering reikt 32 voet diep en is op sommige plaatsen 12 voet breed aan de basis.

60e JAARGANG

Nr 6

INHOUD:	Blz.
Het nieuwe zendingsbestuur	163
De vraag van de maand	164
De Dode Zee-rollen	167
Aan een groot kind	169
Wat Ernest L. Wilkinson, President van de Brigham Young Universiteit te zeggen heeft over Tienden	172
Het levend woord	178
„God zoals ieder van ons hem kent”	179
Opstanding	183
Abraham	184
Gebeurtenissen in de zending	188
Bijstand 3	192
Een overlijdensbericht	192

Redacteur: J. HENRY VOLKER

Assistent:

President der Nederl. Zending.

A. D. JONGKEES

Administratie: Laan van Poot 292, Den Haag

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen
verschijnt eenmaal per maand.*

ABONNEMENTSPRIJS: f 1,25 PER KWARTAAL

GIRONUMMER 240615 - LAAN VAN POOT 292 - DEN HAAG

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER

VOORKOMENDE CLICHE'S IS VERBODEN

Het nieuwe

ZENDINGSBESTUUR

★

Der traditie getrouw wordt, indien in het Zendingsbestuur veranderingen hebben plaats gehad, hiervan in de Ster kennis gegeven. Zo wordt dan thans aan U voorgesteld het nieuwe Bestuur van de Nederlandse Zending, gevormd door:

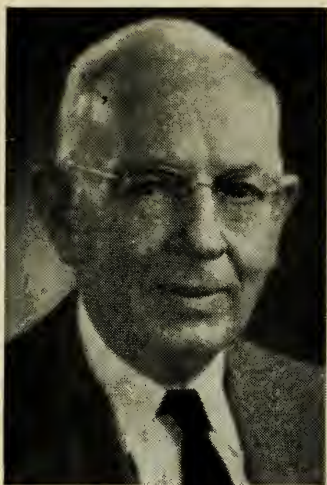
J. Henry Volker	President
J. Paul Jongkees	1e Raadgever
Hoyt W. Brewster Jr.	2e Raadgever

Wij wensen dit driemanschap van harte sterkte en Gods beste zegen toe in hun zware en verantwoordelijke taak.

★
*Al wat wij zien in deze wereld is slechts één onwaaarneembaar
deeltje in heel de weelderige wijdsheid der natuur.*

Pascal.
★

DE VRAAG

van de maand

door

JOSEPH F. FIELDING SMITH,
President van de Raad der Twaalven

★

Paulus' raad aan vrouwen, die in de kerk spreken.

VRAAG: *Wat moeten wij van de hier volgende vermaning van Paulus aan de vrouwen denken?*

„Dat uwe vrouwen in de gemeenten zwijgen, want het is haar niet toegestaan te spreken, maar bevolen onderworpen te zijn, gelijk ook de wet zegt.

„En zoo zij iets willen leren laat ze tehuis hare eigene mannen vragen want het staat leelijk voor de vrouwen, dat zij in de gemeente spreken. (1 Cor. 14 : 34-35).

„Ik wil dan, dat de mannen bidden in alle plaatsen, opheffende heilige handen, zonder toorn en twisting.

„Desgelijks ook, dat de vrouwen in een eerbaar gewaad met schaamte en matigheid zichzelf versieren, niet in vlechtingen des haars, of goud, of paarden, of kostelijke kleding,

„Maar (hetwelk de vrouwen betaamt, die de godvruchtigheid belijden) door goede werken.

„Eene vrouw late zich leeren in stilheid, in alle onderdanigheid.

„Doch ik laat de vrouw niet toe, dat zij leere, noch over den man heersche, maar wil, dat zij in stilheid zij.

„Want Adam is eerst gemaakt, daarna Eva”. (1 Tim. 2 : 8-13).

ANTWOORD: Sedert de dagen van Paulus zijn de tijden veranderd. De raad, die Paulus aan de gemeenten van de Kerk in zijn dagen gaf, was in strikte overeenstemming met de wetten van de tijd, waarin hij leefde. In den be-

ginne was het niet zo. Paulus geeft te kennen, dat Eva stil was omdat zij na Adam was geschapen, doch in de Paarl van Grote Waarde lezen wij, dat na de gevolgen van de val, die over Adam en Eva kwamen, laatstgenoemde een toe-

spraak hield. Deze is kort, doch vol betekenis en luidt als volgt: „Ware het niet tengevolge van onze overtreding, dan zouden wij nimmer nakomelingen gehad hebben, en nimmer goed en kwaad en de vreugde van onze verlossing hebben gekend, noch het eeuwige leven, dat God alle gehoorzamen geeft”.

„En Adam en Eva prezen de naam van God, en zij maakten hun zoons en dochters alles bekend”.

(P. v. Gr. W. Mozes 5 : 11-12)
Wij leren hieruit dat Eva zowel als Adam openbaringen ontving en opdracht hun kinderen de wegen van het eeuwige leven te leren. Dan lezen wij dat Mirjam, de zuster van Mozes en Aäron, een profetes was die een belangrijk aandeel had in de uittocht uit Egypte.

Zij ging de vrouwen voor in een triomfantelijk lied, na de bevrijding uit Egypte. (Exodus 15 : 20)
Wij leren ook uit het boek Richteren dat Debora, een andere profetes, de legers van Israël naar de overwinning voerde en Israël oordeelde, nadat dat volk door de Kanaänieten onderdrukt was.

(Richteren 4 : 4, 24; 5 : 1-3)
Wij lezen ook van Hanna, de moeder van Samuel, die tot de Here in de Tempel ging en om een zoon bad, wier gebed door de Heer werd verhoord. (1 Sam. 1 : 11-28)

In het boek Richteren lezen wij ook over de vrouw van Manoa, die bezoek ontving van een engel, die haar instructies gaf en zeide, dat zij een zoon zou hebben, die Israël zou oordelen. Deze manifestatie werd in tegenwoordigheid

van haar echtgenoot herhaald. (Richteren 13 : 2-21).

Ook Joël profeteerde dat de Heer in de laatste dagen Zijn geest zou uitstorten: „En daarna zal het geschieden, dat Ik mijnen geest zal uitgieten over alle vleesch en uw zonen en dochteren zullen profeteeren; uwe ouden zullen dromen, uwe jongelingen zullen gezichten zien;

„Ja, ook over de dienstknechten en over de dienstmaagden zal Ik in die dagen mijnen Geest uitgieten”. (Joël 2 : 28-29).

In het Nieuwe Testament horen wij van een groot aantal vrouwen, die raad zochten en gaven. Velen van deze volgden de Here en dienden Hem. Anna, de dochter van Phanuel, was een profetes (Lucas 2 : 36, 37), ... „die niet week uit den tempel, met vasten en bidden, God dienende nacht en dag”. Zij vertelde de aanwezigen van de verlossing, die door het kind zou komen. Zelfs in de dagen van Paulus waren enige vooraanstaande vrouwen, die in de benodigdheden van de broeders voorzagen en het schijnt, dat sommigen hunner autoriteit hadden ontvangen.

In Paulus' dagen echter was het algemeen gewoonte dat vrouwen geen deel zouden nemen aan bestuur, binnen noch buiten de Kerk. Ongetwijfeld ontleende Israël sommige denkbeelden aan heidense regeringen, waar het mee in contact kwam.

Het Joodse volk nam, na zijn terugkeer uit gevangenschap, sommige gewoonten en gebruiken van hun overweldigers over, die met

de vroegere regering in Israël in tegenstelling waren. Veel door mensen bedacht ritueel en vele formaliteiten werden aan de wet toegevoegd. De gewoonte dat vrouwen moeten zwijgen, kan van hun heidense naburen zijn overgenomen, met zulke toevoegingen als de Joodse priesters aan de Joodse wet toevoegden.

In sommige encyclopaediën staat dat Paulus zijn denkwijze op bepaalde Joodse tradities en gewoonten baseerde, die in de loop der jaren waren ontstaan. Er bestond een verordening, dat aan vrouwen niet werd toegestaan te onderwijzen of zelfs vragen te stellen in hun bijeenkomsten. Volgens Clarke's uitleg leerden de rabbijnen dat „een vrouw niets anders moest doen dan haar staf gebruiken” en van Rabbijn Eliezer wordt gezegd, dat hij verklaarde „dat het beter was om de woorden van de wet te laten verbranden dan ze aan vrouwen te geven”.

Daarom werd aan Joodse vrouwen ook niet toegestaan een openbaar ambt te bekleden, in vergaderingen te spreken of in enige open-

bare bijeenkomst vragen te stellen. Paulus hield zich stipt aan deze wet.

In deze bedeling gebood de Here dat de zusters van de Kerk zich zouden organiseren, dat zij vergaderingen moesten houden, elkander het evangelie leren, de armen verzorgen, de bedroefden troosten en de zieken verplegen. Onze Zustershulpvereniging kwam door goddelijke openbaring tot stand. Dit is ook zo met de O.O.V. en het Jeugdwerk. De dwaze opvattingen, die de Joden en anderen in oude tijd er op na hielden, zijn nu in Gods koninkrijk niet op hun plaats.

De Heer heeft aan allen, mannen en vrouwen, de gave van de Heilige Geest beloofd, op voorwaarde van geloof, nederigheid en oprechte bekering. Van hen wordt vereist, dat zij studeren en de waarheden van het evangelie kennen en zich door studie, geloof en gehoorzaamheid aan alle geboden, bereid maken om naar licht en waarheid te zoeken, opdat zij op de celestiale heerlijkheid aanspraak kunnen maken.

*Och, wie mocht wijs zijn hier beneden,
Hoe zou hij woekren met zijn schat!
Hoe zou hij elke dag besteden
Alsof de nacht geen morgen had!
Hij zou, wat eindigt, niet vergaren,
Het graan verzaamlen, niet het kaf;
Hij zou in lief noch leed vergeten,
Hoe kort de lijn is uitgemeten,
Die onze wieg knoopt aan ons graf.*

Frederik de Grootte.

DE DODE ZEE-ROLLEN

Was het Christendom er eerder dan Christus?

door Dr. O. Preston Robinson

(Overgenomen uit de Church Section van de Deseret News) IV

OUDE KRONIEKEN EN HET NIEUWE TESTAMENT

Kon het waar zijn dat oude geschriften, geen deel uitmakend van het Oude Testament, grote invloed op de discipelen van Christus en de schrijvers van het Nieuwe Testament uitoefenden? Zijn deze oude kronieken een andere getuige dat Jezus de Christus is en de brenger van Zijn eeuwig evangelie?

Drie belangrijke feiten leveren het overtuigend bewijs dat deze beide vragen bevestigend beantwoord kunnen worden!

FEIT NO. 1 is dat zowel de schrijvers van het Oude als van het Nieuwe Testament van het bestaan van „andere kronieken” afwisten, er naar verwezen en sommige ervan als schriftuur beschouwden. Er zijn in het Oude en Nieuwe Testament minstens 16 verwijzingen naar boeken, die niet in de Bijbel voorkomen, o.a. HET BOEK DES VERBONDS, DE HANDELINGEN VAN SALOMO, HET BOEK VAN GAD DE ZIENER, DE GEZEGDEN VAN DE ZIENERS, DE HEMELVAART VAN MOZES en DE PROFETIEEN VAN HENOCH.(1)

Indien de profeten en leraren, wier geschriften thans de Bijbel vormen, deze boeken kenden, gebruikten en er naar verwezen, is het logisch de gevolgtrekking te maken, dat deze schrijvers door die kronieken waren beïnvloed.

HET TWEEDE FEIT dat een bewijs levert voor de invloed en het gebruik van deze oude verslagen is, dat delen en fragmenten van sommige van deze in de Qumran bibliotheek in de grotten aan de Dode Zeekust werden gevonden. Deze oude kronieken waren door de Dode Zee-verbonden of Essenen even zorgvuldig opgeborgen als bijvoorbeeld de bekende Bijbelboeken, zoals Jesaja en Habakuk. Blijkbaar beschouwden de Essenen, lang voor Jezus' geboorte, deze boeken als belangrijke schriftuur.

HET DERDE FEIT dat een stevig bewijs levert, is de treffende overeenkomst tussen de leringen, in deze oude verslagen aangetroffen, en die in het Nieuwe Testament. Deze overeenkomsten bestaan zowel in leer of religieuze gedachten als in bepaalde belangrijke Christelijke verordeningen.

OVEREENSTEMMING IN LEER

Beschouw bijvoorbeeld eens deze overeenkomsten in godsdienstige denkbeelden tussen het Nieuwe Testament en de veel oudere boeken van de Pseudepigrapha:

UIT DE PSEUDEPIGRAPHA—

„En zij, die in smart zijn gestorven, zullen in vreugde herrijzen, en zij, die om des Heren wil arm waren, zullen rijk gemaakt worden, en zij, die om des Heren wil gedood zijn, zullen ten leven ontwaken, en zij die gebrek hebben geleden, zullen verzadigd worden, en zij die zwak zijn geweest, zullen sterk zijn”. (2)

De geleerden zien hier een gelijkenis in met sommige gedachten, in de Bergrede neergelegd.

„Ik werd in slavernij verkocht, en de Heer van het al bevrijdde mij. Ik werd in gevangenschap gebracht en Zijn sterke hand kwam mij te hulp. Ik was hongerig en de Here zelf voedde mij. Ik was alleen, en God troostte mij. Ik was ziek en de Here bezocht mij. Ik was in de gevangenis en mijn God was mij genadig; in banden en Hij ontbond ze. Ik werd belasterd en Hij bepleitte mijn zaak”.

Vergelijk dit met het volgende uit Mattheus:

„Want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij te eten gegeven, Ik ben dorstig geweest en gij hebt Mij te drinken gegeven, Ik was een vreemdeling en gij hebt Mij geherbergd. Ik was naakt, en gij hebt Mij gekleed, Ik ben krank geweest en gij hebt Mij bezocht, Ik was in de gevangenis en gij zijt tot Mij gekomen”. (3)

UIT DE PSEUDEPIGRAPHA—

„Hebt de Here lief uw gehele leven door en elkander met een oprecht hart”. Dit is, volgens de geleerden, de vroegste verwijzing naar het beginsel van het liefhebben van de Here en van zijn naaste. Vergelijk dit met de verklaring uit Mattheus:

„Gij zult liefhebben den Heere, uwen God, met geheel uw hart, met geheel uwe ziel en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en groote gebod. En het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uwen naaste liefhebben als uzelfven”. (4)

UIT DE PSEUDEPIGRAPHA—

„Hebt elkander van harte lief; en indien een mens tegen u zondigt, spreek tot hem in vrede en houdt geen bedrog in uw ziel; en indien hij zich bekeert en erkent, vergeef hem dan”.

Vergelijk dit met het volgende uit Lucas:

„Wacht uzelve. En indien uw broeder tegen u zondigt, zoo bestraf hem, en indien het hem leed is, zoo vergeef het hem”. (5)

EN OOK uit Mattheus:

„Maar indien uw broeder tegen u gezondigd heeft, ga henen en bestraf hem tusschen u en hem alleen; indien hij u hoort, zoo hebt gij uwen broeder gewonnen”. (6)

UIT DE PSEUDEPIGRAPHA—

„Want oprechte bekering op Gode welgevallige wijze doet de onwetendheid teniet, verdrijft de duisternis, verlicht de ogen, schenkt kennis aan de ziel en voert het gemoed naar zaligheid”.

Vergelijk dit met de verklaring van Paulus:

„Want de droefheid naar God werkt eene onberouwelijke bekeering tot zaligheid, maar de droefheid der wereld werkt den dood”. (7)

Dit zijn slechts enige van de meer dan 500 overeenkomsten tussen de Nieuw-Testamentische godsdienstige opvattingen en die, welke in de verschillende boeken van de Pseudepigrapha worden gevonden. Het zijn deze overeenkomsten, die sommige geleerden er toe hebben gebracht de oorspronkelijkheid van Jezus en van zijn leringen, zoals die aan

AAN EEN GROOT KIND

*En als je niet meer bidden kunt,
Omdat 'opstandig bent,
Vouw maar gerust je handen kind,
Ook dát is God bekend.
Vouw maar gerust je handen kind,
Hij kent je diepere nood . . .
In de onmacht van je ongelooft,
Is zijn geduld hêel groot.
Leg maar gerust je mooie hoofd,
Arm kind, op 't kussen neer,
En schrei je tranen in den nacht,
Die tellen bij den Heer.
En sluit je oogen voor het licht
Dat in je kamer schijnt.
In 't duister wordt je arme ziel
Te zuiverder ver-reind.
En kun je nog niet bidden kind,
Wees Gode dan maar stil,
In zwijgend dragen bidt je ziel:
„'t Geschiedde naar Uw wil”.*

H. Baart de la Faille.

Londen.

Vrijz. Prot. blad.

Zijn discipelen werden verkondigd, in twijfel te trekken. Het antwoord hierop is natuurlijk, zoals in voorgaande artikelen reeds is uiteen gezet, dat Jezus de oorspronkelijke auteur van deze leerstellingen en van het evangelie was, die door de eeuwen heen door de profeten aan het volk werden verkondigd. Daar Hij de oorspronkelijke ontwerper van Zijn evangelie was, is het niet meer dan natuurlijk dat deze overeenkomsten bestaan en de juiste leerstellingen aan de mensen in alle eeuwen zouden worden verkondigd, voor en na de tijd van de Heiland.

OVEREENKOMSTEN IN DE VERORDENINGEN

Behalve wat betreft de religieuze gedachten en leerstellingen, geeft de Pseudepigrapha ook enige treffende overeenkomsten in evangelieverordeningen.

De doop bijvoorbeeld, die, naar sommige geleerden ten onrechte geloven, ten tijde van de Heiland werd ingevoerd, werd werkelijk gepredikt en toegepast wanneer ook het evangelie en de autoriteit van het prieserschap op aarde waren.

Met betrekking tot de oudheid van deze belangrijke verordening, beschouw het volgende, dat in de Pseudepigrapha werd gevonden:

„En Adam ging naar de Jordaan en ging het water in en hij dompelde zich geheel in de vloed, zelfs tot de haren van zijn hoofd, terwijl hij God aanriep en tot Hem bad”. (8)

Deze onmiskenbare doop van Adam, vond volgens deze oude kroniek onmiddellijk na zijn verdrijving uit de Hof van Eden plaats.

WEDEROM UIT DE PSEUDEPIGRAPHA—

„En te dien tijde zullen de mensen door water gereinigd worden. Maar zij, die niet gewillig zijn om door water te worden gereinigd, zullen veroordeeld worden”. (9).

En voorts, uit dezelfde oude kronieken: „Wanneer 5.500 jaren zullen zijn voorbij gegaan, zal de zeer geliefde Koning Christus, de Zoon Gods, op de aarde komen om het lichaam van Adam te doen herleven en met hem de lichamen der doden. Hijzelf, Gods Zoon, zal in de rivier de Jordaan worden gedoopt en wanneer Hij uit het water van de Jordaan is gekomen, zal Hij allen, die in Hem geloven, met de olie der barmhartigheid zalven. En de olie der barmhartigheid zal van geslacht tot geslacht zijn voor diegenen, die bereid zijn opnieuw geboren te worden uit water en de Heilige Geest, tot het eeuwige leven. Dan zal Gods zeer geliefde Zoon, Christus, op aarde nederdalend, uw vader Adam naar het paradijs, naar de boom der barmhartigheid leiden. (10) Deze buitengewoon duidelijke verklaring in de BOEKEN VAN ADAM EN EVA over de komst van Christus en Zijn doop stelt de geleerden voor een verwarrend probleem. Dr. Charles heeft deze verwijzing tussen haakjes gezet en zegt in een voetnoot dat hij gelooft dat zij later door

een vroegere Christelijke schrijver er aan toe zijn gevoegd. Het feit, dat hij niet de strijd aanbindt tegen de andere verwijzingen naar Adam's doop, wijst er echter op, dat deze verordening vóór de tijd van Christus wel bekend was.

Lees nu eens deze verklaring uit HET TESTAMENT VAN LEVI:

„En de eerste zalfde mij met heilige olie en gaf mij de staf des oordeels. De tweede wies mij met zuiver water en voedde mij met brood en wijn, ja de heiligste dingen en bekleedde mij met een heilig en heerlijk gewaad”.

Wij weten natuurlijk niet waar de Patriarch Levi het in deze passage over had. Hij kon het echter over de doop hebben gehad, over het sacrament en over de kleding van het heilige priesterschap. In elk geval zag Dr. Charles in zijn commentaar een Christelijke verwantschap in deze verwijzing.

Deze oude kronieken zijn uiterst belangwekkend. Het bewijs, dat Jezus en Zijn discipelen deze kenden en dat zij belangrijke invloed uitoefenden op de oorspronkelijke Christelijke Kerk en de geschriften van de Apostelen en discipelen, zoals die nu in het Nieuwe Testament voorkomen, is overweldigend.

Het is zeer wel mogelijk, dat het belangrijkste aspect van de ontdekking van de Rollen in de Dode Zeegrotten de aandacht zal zijn, die nu op deze oude geschriften wordt gevestigd. In een volgend artikel zal worden aangetoond hoe deze kronieken, ver voor de tijd van Jezus geschreven, van Hem als Gods Zoon en van Zijn komende geboorte op aarde getuigden.

- (1) Zie Exodus 24 : 7, Numeri 21 : 14, Jozua 10 : 13, 1 Sam. 10 : 25, 1 Kon. 11 : 41, 1 Kron. 29 : 29, 12 : 15, 20 : 34, 26 : 22, 33 : 19. 1 Cor. 5—9, Ef. 3 : 3, Col. 4 : 16, Judas, hoofdst. 3, 14. De apostel Johannes zegt ook, dat slechts een deel van wat Jezus heeft gezegd, in de Bijbel staat. Zie Joh. 21 : 25.
- (2) Het Testament van Juda. Is een gedeelte van een Pseudepigraphisch verslag, bekend als de Testamenten van de Twaalf Patriarchen. Volgens Dr. Charles werden deze boeken oorspronkelijk geschreven 109—106 v.C. Indien zij waren geschreven door de auteurs, wier namen zij dragen, zijn zij natuurlijk veel ouder. Het feit, dat naar de oude kroniek, bekend als de Gezegden van de Zieners, in II Kronieken wordt verwezen en dat wel eens hetzelfde kon zijn als de Testamenten van de Twaalf Patriarchen, doet besluiten, dat deze boeken van 350 v.C. kunnen dateren.
- (3) Matth. 25 : 35-37.
- (4) Matth. 22 : 35-39.
- (5) Lukas 17 : 3.
- (6) Matth. 18 : 15.
- (7) 2 Cor. 7 : 10.
- (8) De Boeken van Adam en Eva.
- (9) De Boeken van Adam en Eva.
- (10) De Boeken van Adam en Eva.

Wat Ernest L. Wilkinson, President van de
Brigham Young Universiteit,
te zeggen heeft over

TIENDEN

.. Ik geef niet voor te weten wat de inkomsten van de Kerk zijn, want dat is alleen het Eerste Presidentschap bekend, maar ik zou wel het bedrag willen noemen, dat de Kerk aan tienden zou ontvangen, indien al haar leden hun tienden getrouw en ten volle betaalden.

Blijkens een nauwkeurige bestudering van het tegenwoordige ledental van de Kerk, is Dr. Howard Nielsen tot de slotsom gekomen, dat ongeveer 353.000 gezinnen tot de Kerk behoren. Wanneer wij het gemiddelde inkomen van elk dezer gezinnen op \$ 5.000 stellen¹⁾, wat minder is dan het nationale en het gemiddelde gezinsinkomen van Utah, en aannemende, dat al die gezinnen een volle tiende van dit bedrag zouden betalen, dan zou de Kerk een inkomen hebben van meer dan 175 miljoen dollars per jaar.

Ofschoon ik niet weet, wat het werkelijke inkomen van de Kerk is, ben ik ervan overtuigd, dat zij dat bedrag niet haalt.

Laten wij eens nagaan, wat de Kerk zou kunnen doen, indien de Kerk heden ten dage over dat inkomen beschikte:

1. Er zouden overal, waar de leden wonen, kerkgebouwen, tempels en hospitalen gebouwd kunnen worden en op andere wijze in de stoffelijke behoeften van de Kerk kunnen worden voorzien.
2. Men zou in de gehele wereld een kerkelijk schoolsysteem kunnen onderhouden en studiebeurzen voor ondernemende en waardige studenten beschikbaar kunnen stellen, zodat iedereen in deze Kerk werkelijk gelegenheid tot ontwikkeling zou hebben, niet alleen in de vrije kunsten en beroepen, maar ook in andere beroepen en in de handel, met behoorlijke opleiding.
3. Men zou werken van bepaalde soort kunnen ondernemen, zodanig, dat de Kerkleden in tijden van nood daarmee geholpen konden worden.
4. Het zendingssysteem zou verdubbeld, ja verdrievoudigd kunnen worden.
5. Men zou vele dingen kunnen doen, die men nu niet kan doen, om dit een koninkrijk van God op aarde te maken.

Naast dit grote kerkelijk en onderwijsprogramma, dat door de Kerk ten uitvoer zou kunnen worden gebracht, indien alle leden trouw hun

¹⁾ Blijkbaar hebben deze cijfers alleen betrekking op Amerika.

tienden betaalden, zijn er nog meer fundamentele redenen voor ieder van ons om tienden te betalen!

In de eerste plaats behoort het voor ons voldoende te zijn, dat het betalen van een tiende *voor ons* zowel als voor hen, die in vroegere bedelingen leefden, een gebod des Heren is.

De tiende is ouder dan Israël. Abraham, bijvoorbeeld, een Patriarch, betaalde tiende aan Melchizedek, de Priester van de Allerhoogste God. (Gen. 14 : 18). Jacob, (Israël) sloot een verbond met de Heer om „de tiende” aan Hem te geven. (Gen. 28 : 20-22). Hetzelfde gebod werd de kinderen Israëls gegeven, nadat zij uit Egypte waren geleid. (Lev. 27 : 30, 32). De geschiedenis verhaalt dat zo lang de Israëlieten deze wet getrouwelijk gehoorzaamden, zij voorspoedig waren; verzuimden zij dit, dan werd het land niet langer geheiligd te hunnen behoeve. Heilige profeten vermaanden en berispten het volk scherp, wanneer het telkens weer in overtreding viel. Zo ook Maleachi: „Zal een mens God beroven? Maar gij berooft Mij en zegt: Waarin beroven wij U? In de tienden en het hefoffer”. (Maleachi 3 : 8), (3 Nephi 24 : 8).

De tiende bestond ook ten tijde van Jezus' persoonlijke zending en werd door Hem goedgekeurd en aanbevolen. Zij duurde als kerkelijke functie voort gedurende het Apostolische tijdperk en ook lange tijd daarna. Geleidelijk verloor de tiende gedurende de Grote Afval en in de donkere eeuwen echter haar heilig karakter en werd zij door verschillende volken gebruikt als een middel tot belastingheffing. In de negende eeuw maakte Karel de Grote haar tot een deel van de staatsinkomsten.

In Engeland werd de tiende door gezag van de burgerlijke wet opgelegd en ten bate van de gevestigde kerk aangewend. Zij bestond toen uit een tiende van alle geproduceerde opbrengsten. Op deze wijze verloor zij haar vrijwillige kerkelijke betekenis en was grotendeels van haar kracht beroofd toen het Evangelie werd hersteld.

De 8ste juli 1838 kwam de Profeet Joseph Smith tot de Heer met de vraag: „O Heer, toon Uw dienstknechten hoeveel Gij van de bezittingen van uw volk eist als een tiende?” Het antwoord was de openbaring betreffende tiende in de 119e Afdeling van Leer & Verbonden. (Zie aldaar).

Wij hebben met het eerste gedeelte niet te maken — het gebod aan de Heiligen om al hun overtollig bezit in handen van de Bisschoppen te stellen. Wij hebben te maken met dat gedeelte, dat van elk van ons verlangt om een tiende van ons jaarlijks inkomen te betalen. Een duidelijke interpretatie zegt ons dat dit een tiende van ons gehele inkomen betekent — niet slechts een tiende van wat wij overhouden nadat alles is afbetaald, al onze andere Kerkelijke giften of zelfs nadat alle belasting is betaald.

Een krachtig hulpmiddel om deze taal juist te verstaan zijn, vanwege hun eerlijkheid, de woorden van de grondlegger dezer instelling:

Een ding wordt van de handen van dit volk vereist en om te begrijpen wat dat is, is het niet nodig dat ieder jaar een gebod wordt ontvangen, namelijk: dat het zijn tienden betaalt. Ik veronderstel geen ogenblik, dat er één persoon in deze Kerk is, die niet de plicht om tiende te betalen kent en evenmin is het noodzakelijk om over dit onderwerp ieder jaar openbaring te ontvangen. Daar is de Wet: Betaal een tiende.

(Journal of Discourses, Dl. I, 278.

De Presiderende Bisschop van de Kerk, Joseph L. Wirthlin, heeft een „tiende” als volgt gedefinieerd:

Hoeveel malen wordt er niet gevraagd: „Wat is een tiende”? Het woord zegt het al. Een tiende is het tiende deel van het volle inkomen van de loontrekker. Een tiende is een tiende deel van het netto inkomen van de dokter, de advocaat, enz. Een tiende is het tiende deel van het netto inkomen van de handelman. Een tiende is het tiende deel van het netto inkomen van de landbouwer en ook het tiende deel van de opbrengst die de boer gebruikt voor het onderhoud van zijn gezin, hetwelk een billijk en rechtvaardig vereiste is, daar anderen uit hun inkomen zoveel voedsel kopen als nodig is om hun gezinnen te voorzien. Een tiende is het tiende deel van dividenden uit beleggingen. Een tiende is het tiende deel van het netto inkomen uit een verzekering verkregen, verminderd met de premie, indien hierop tienden werden betaald. (Conference Report, april 1953, pag. 98).

Ik geloof, dat in deze tijd niemand zo vaak over deze leerstelling sprak als wijlen President Heber J. Grant. Hij geloofde het met hart en ziel en ofschoon hij in armoede werd geboren, werd hij met wereldse goederen zo gezegend, dat hij de Kerk meer dan een halve eeuw lang kon dienen zonder daarvoor enige compensatie te aanvaarden. President Grant's getuigenis is als volgt:

„Ik getuig — en ik weet, dat mijn getuigenis waar is — dat de mannen en vrouwen, die volkomen eerlijk met God zijn geweest, die hun tienden hebben betaald... van Gods wijsheid ontvingen waardoor zij in staat waren de overige negen tienden nuttig te besteden; het had groter waarde voor hen en zij hebben er meer mee kunnen doen dan wanneer zij tegenover God niet eerlijk hadden gehandeld. (Conference Report, april 1912, pag. 30).

Philosophisch gesproken heb ik nooit het gevoel gehad, dat ik mijn tiende moest betalen in de verwachting dat ik daarvoor geldelijke beloning zou ontvangen, maar ik zou ondankbaar zijn indien ik in uw tegenwoordigheid niet zou erkennen dat wanneer het betalen van tien-

den mijnerzijds de grootste opoffering vergde, ik altijd de grootste zegeningen heb ontvangen.

...Nog een andere vraag wordt vaak gesteld: „Wanneer moet ik tiende betalen?” Het antwoord luidt: „Wanneer gij uw salaris ontvangt”. Zij, die dat per maand ontvangen, behoren hun tiende iedere maand te betalen. Landbouwers en anderen, die op ongeregelde tijden hun inkomsten ontvangen, zo spoedig mogelijk daarna. Laat niemand daarmee wachten totdat een groot deel van het inkomen is verbruikt. De onderwijzer bijvoorbeeld, die elf maanden lang zijn salaris aanspreekt, voordat hij tiende betaalt, zal tot de ontdekking komen, dat hij moeilijk een tiende van zijn jaarlijks inkomen van een twaalfde van dat inkomen kan betalen. Betaal uw tiende, zodra U ontvangt.

President Grant gaf deze raad:

„Het betalen van de tiende op de juiste tijd — wanneer wij ons inkomen ontvangen — wordt daardoor gemakkelijk. Ik vind dat zij, die hun tiende iedere maand betalen, veel minder moeilijkheden met betalen hebben, dan zij die het betalen ervan tot het einde van het jaar uitstellen. . .

Weet u, de Heer zendt niet elke maand geldophalers, Hij zendt ons niet elke maand een rekening; Hij vertrouwt ons; wij hebben onze vrije wil en wanneer de levensstrijd voorbij is, hebben wij de bekwaamheid en het vermogen gehad om die dingen te doen, die de Heer van ons verlangde en wij kunnen niemand anders iets verwijten. (Improvement Era, jan. 1941 pag. 9, 56).

Het gevaar van uitstel van tiende betalen wordt door President Grant in het volgende treffend weergegeven:

Over het onderwerp tiende werd door een lerares in een van de kinderklassen een mooi voorbeeld getoond. Zij had in de klas tien mooie, rode appels meegebracht. Zij legde uit, dat alles wat wij in deze wereld hebben, van God gekomen is. Zij zeide: „Nu, als ik jullie deze tien appels geef, willen jullie er dan een aan mij teruggeven? Het kind, dat dat wil doen, moet zijn hand opsteken”.

Natuurlijk staken allen hun hand op. Toen zeide zij: „Dat is nu, wat de Heer voor ons doet. Hij geeft ons de tien appels, maar Hij vraagt er een van terug, opdat wij onze waardering voor die gift kunnen tonen”. De moeilijkheid met sommige mensen is, dat wanneer zij de tien appels krijgen, zij er negen van opeten, dan de andere in tweeën snijden en de Heer de helft geven van wat er over gebleven is. Sommigen snijden de appel in tweeën en eten de ene helft op en houden de andere helft de Heer voor om er een hapje uit te nemen. Zo ongeveer

zien zij hun aandeel om de Heer hun dankbaarheid te tonen. (Conference Report, april 1945, pag. 6).

Nu weet ik wel, dat door sommigen vele verontschuldigen worden gemaakt voor het niet betalen van tienden. Ik zal er enige van opnoemen en het bedriegelijke ervan aantonen. De eerste verontschuldiging luidt: „Ik kan mij niet veroorloven tienden te betalen”. Het tragische van die verontschuldiging is, dat die meestal wordt geuit door hen, die het gemakkelijkst kunnen betalen. President Brigham Young bijvoorbeeld, had dit er over te zeggen:

„Het is volkomen waar, dat de armen beter tienden betalen dan de rijken. Indien de rijken hun tienden wilden betalen, zouden wij overvloed hebben. De armen zijn getrouw en betalen hun tienden prompt, maar de rijken kunnen er nauwelijks toe komen — zij hebben te veel. Indien hij maar tien dollars heeft, kan hij er een van geven, heeft hij maar één dollar, kan hij tien cent betalen, dat doet hem niets. Heeft hij honderd dollars, kan hij mogelijk wel tien dollars geven. Indien hij er duizend heeft, bekijkt hij ze nog eens en zegt: „Ik denk dat ik het maar zal betalen, het moet toch gebeuren”. En zo slaagt hij er in zijn honderd dollars te betalen. Doch veronderstel dat iemand zo rijk is, dat hij tien duizend dollars moet geven, dan denkt hij er lang over na en zegt dan: „Ik denk, dat ik nog een poos moet wachten totdat ik wat meer heb en dan zal ik er een goed deel van betalen”. En zo wacht en wacht en wacht hij, zoals een oude heer in het oosten deed; hij wachtte en wachtte en wachtte met het betalen van zijn tiende totdat hij van het wereldtoneel verdween. En zo gaat het met zeer velen”.

Mary Smith, de weduwe van Hyrum Smith, bleef, na de dood van haar echtgenoot, de Kerk getrouw. Onder zeer moeilijke omstandigheden volgde zij de raad van Brigham Young op om naar het westen te komen. Na aankomst in de Salt Lake Vallei in 1849, trachtte zij haar gezin te onderhouden. Ondanks schaarste aan voedsel en kleding stond zij er op om haar volle tiende te betalen. Haar zoon, Joseph F. (die toen tien jaar oud was, doch later Apostel en de zesde President van de Kerk werd) vertelt van zijn moeder deze geschiedenis:

„Ik herinner mij zeer levendig een gebeurtenis, die in mijn kindsheid plaats greep. Mijn moeder was weduwe, met een groot gezin om voor te zorgen. In een van de lentes, toen wij onze aardappelkuilen hadden geopend, liet zij haar jongens een lading van de beste aardappelen optasten, die zij naar het tienden kantoor bracht. Aardappelen waren schaars dat voorjaar. Ik

was toen een kleine jongen en mende het span. Toen wij de stoep van het tiendenkantoor waren genaderd en aanstalten maakten om de aardappelen te lossen, kwam een van de klerken naar buiten en zei tegen mijn moeder: „Weduwe Smith, het is een schande, dat U tiende moet betalen. . .” hij berispte moeder omdat zij tiende betaalde, vond haar allesbehalve wijs en voorzichtig en zeide, dat er anderen waren die sterk en tot werken in staat waren en door het tiendenkantoor werden ondersteund. Mijn moeder keerde zich tot hem en zeide: „Je moest je schamen. Wou jij me beletten een zegen te ontvangen? Als ik mijn tiende niet betaal, moet ik verwachten, dat God mij Zijn zegeningen onthoudt. Ik betaal mijn tiende, niet alleen omdat het een wet van God is, maar omdat ik een zegen verwacht door zo te doen. Door deze wet en andere wetten te onderhouden, verwacht ik voorspoedig te zijn en in staat om voor mijn gezin te zorgen”. (Conference Report, april 1909, pag. 38-49).

Een andere verontschuldiging voor het niet betalen van tiende wordt door sommige mensen te berde gebracht door te zeggen, dat zij al genoeg voor de Kerk hebben gedaan — en voor God. Er zijn bijvoorbeeld teruggekeerde zendelingen, die dit standpunt innemen. „Ik heb een groot deel van mijn leven aan de Kerk gegeven en heel wat geld in de dienst van de Kerk besteed. Laat nu anderen maar betalen”. Men kan in 't kort dit er op antwoorden, dat het niet de volle waarheid is, want over het algemeen worden de uitgaven van een zending niet door hemzelf gedragen, maar door zijn ouders. Tot dusver gaat iemand zelden in het zendingsveld, die niet meer ontvangt dan hij geeft. De verplichting om tienden te betalen rust op ons allen, ongeacht andere aan de Kerk bewezen diensten. Lezen wij niet in Leer & Verbonden:

„Er is een wet, vóór de grondlegging dezer wereld onherroepelijk in de hemel vastgelegd, waarop alle zegeningen zijn gegrond —

„En wanneer wij enige zegen van God ontvangen, is het door gehoorzaamheid aan die wet, waarop deze is gegrond”. (L. & V. 130 : 20-21).

Dit slaat natuurlijk op de wet van tiende net zo goed als op de andere wetten van het Evangelie. Indien wij de zegen voor het betalen van tiende wensen te ontvangen, *moeten wij een volle tiende betalen*. Dit geldt voor iedereen — voor de Algemene Autoriteiten van de Kerk, een zending, een weduwe, een kind, voor iedereen.

Een ander excuus voor het niet betalen van tiende, door sommigen naar voren gebracht, is dat vele tiendebetalers arm zijn; daarom werkt de

tiendewet niet. Ik betwijfel of zij, die dit excuus hanteren, wel van de feiten op de hoogte zijn. Ik ben er zeker van, dat niet allen, die arm zijn, getrouwe tiendebetalers zijn geweest en ik weet ook zeker, dat de meeste tiendebetalers van de Kerk niet arm zijn. Zij die betalen, gaan daar zelden prat op of maken dit bekend. Men moet ook niet vergeten, dat vele zegeningen des Heren, die de tiendebetaler worden beloofd, niet van geldelijke aard zijn. Het betalen van tiende is een positieve manifestatie van een eerlijke afrekening door een eerlijk mens, een demonstratie van een geest van onzelfzuchtigheid, een nakoming van een gebod des Heren.

HET LEVEND WOORD

*Gewis! de Heer heeft weer gesproken
Zoals Hij in 't verleden deed;
Het lange zwijgen is verbroken
Tot leniging van zonde-leed.
Gewis! de Heer heeft weer gesproken —
Schalt, aardrijk, uw verlossingskreet!*

*Opnieuw gaan uit Zijn heilsgezanten,
Verspreiden 't Woord door Hem gebracht,
Gaan velen zich er tegen kanten,
't Gaat voort met groter levenskracht.
Opnieuw gaan uit Zijn heilsgezanten
Met 't vol gezag van hemelmacht.*

*O, Woord voor levenden en doden,
Wat hebt gij onze ziel vergast!
Moogt gij nog millioenen noden:
Heel 't mensdom, dat in 't duister tast.
O, Woord voor levenden en doden:
Gods leven woord, onwrikbaar vast!*

Frank I. Kooyman.

„GOD zoals ieder van ons hem kent”

* * *

Er wordt in onze kerk zoveel mogelijk gestreefd naar volmaaktheid. Op zichzelf is dat logisch want daar is deze leer op gebaseerd. Hoe dichter men het volmaakte weet te benaderen, des te meer zal men straks, na de opstanding, in het Hemelrijk kunnen verwerven. Het Plan van Zaligheid geeft dat duidelijk aan en het is begrijpelijk, dat iedere gelovige zijn of haar best doet de aangegeven weg zo goed mogelijk te volgen om daar straks de vruchten van te plukken.

Helaas is de mens niet volmaakt. Wanneer wij ons dat zelf niet grondig voor ogen houden en ons blind staren op slechts een deel van Gods plan met ons, zullen wij daarin iets winnen, maar tegelijkertijd in andere, even belangrijke dingen van het Evangelie, veel meer verliezen. Met dat ene deel bedoel ik in de eerste plaats het simpele onderhouden van het Woord van Wijsheid: nl. het zich onthouden van koffie, thee, alcoholica en tabak. Dit werd op 27 februari 1833 bij monde van de profeet Joseph Smith als een openbaring bekend gemaakt, niet als een gebod of met dwang, maar als een woord van wijsheid, dat de orde en de wil van God toont voor het tijdelijk welzijn van alle heiligen in de laatste dagen.

Er zijn onder onze leden verscheidene, die dit het belangrijkste van alles vinden. Als zij zich daar maar aan houden, is de zaak oké en komt de rest vanzelf, menen zij. Er zijn er zelfs bij, die in deze onthouding de hele wereld willen betrekken en het een schandaal vinden, wanneer een buitenstaander zich daar niet aan houdt. Zo hoorde ik kortgeleden iemand zeggen, dat het toch helemaal verkeerd is, dat b.v. inrichtingen voor geesteszieken bij feestjes koffie en thee voor de patienten schenken en sigaretten ronddelen, terwijl deze dingen juist krankzinnigheid veroorzaken.

Ik vraag mij werkelijk af of wij niet te ver gaan door deze dingen in het openbaar te verkondigen. Natuurlijk is het Woord van Wijsheid belangrijk, anders zou God het niet hebben geopenbaard, maar wij mogen er niet van uitgaan dat dit het enige belangrijke is, wat God ons heeft gegeven om na te leven. Voor een normaal mens is het betrekkelijk eenvoudig om het Woord van Wijsheid te gehoorzamen; voor een verslaafde echter zeer moeilijk. En juist die verslaafde heeft dit het meest nodig.

Hoe waar voor deze laatste die Godsopenbaring in werkelijkheid is, wil ik aan de hand van de praktijk bewijzen. Door mijn werk als journalist weet ik een en ander af van verslavingsziekten, i.c. alcoholisme. Ik maakte daar enige jaren geleden een uitgebreide studie van voor een artikel, dat ik over dit onderwerp moest schrijven. Kortgeleden heb ik

dit herhaald, want een van de bladen waarvoor ik geregeld werk, vroeg mij er opnieuw over te willen schrijven. Deze keer ging het om de geschiedenis van het alcoholisme in haar volle omvang.

De meeste uwer zullen weten hoe verschrikkelijk deze ziekte is en wat er dikwijls de gevolgen van zijn. Alcoholisme is namelijk een van de ergste verslavingsziekten, die men kent. Wie eenmaal alcoholist is, blijft dat zolang hij leeft. De enige kans, die hij heeft om aan de gevolgen te ontkomen is, dat hij in zijn verder leven geen druppel alcohol meer over zijn lippen krijgt. Er is bijna geen alcoholist, die dat uit zichzelf en zonder hulp van anderen tot stand brengt. In de eerste plaats is het nodig, dat hij zelf de ernst en het gevaar van zijn ziekte-toestand inziet. De meesten doen dat niet. Zij willen en kunnen dat niet zien voor het te laat is. Daarom zal een alcoholist bijna altijd zijn diepte-punt bereikt moeten hebben (algehele verslaving met alle gevolgen van dien), voordat men in staat is hem langs medische weg voldoende steun te geven met een redelijke kans om zijn verder leven „droog” te blijven. Ik zal daar hier niet verder op ingaan om niet in herhaling te treden van wat ik er dezer dagen elders over geschreven heb. Wel wil ik (en daar gaat het juist om) vertellen hoe $\pm 30\%$ van alle alcoholisten, die vooraf een behandeling in de vorm van een ontwenningsskuur hebben ondergaan, er in geslaagd zijn inderdaad drankvrij te blijven.

Zij hebben zich verenigd in een werkgemeenschap, de A.A. (Alcoholics Anonymous), die in 1935 in Amerika is ontstaan en sindsdien over de gehele wereld is verspreid. Meer dan 200.000 alcoholisten zijn hierbij aangesloten met het vaste voornemen om gezamenlijk alles te doen wat mogelijk is om niet meer te drinken. Zij heeft haar ontstaan te danken aan twee Amerikaanse alcoholisten, nl. Bill. W. en dr. Bob. De eerste had in 1934 een ontwenningsskuur ondergaan in een van de ziekenhuizen en er zich na die tijd, in hoofdzaak om zelf „droog” te blijven, op toegelegd anderen, die evenals hij aan de drank verslaafd waren en nog steeds dronken, te overreden die drank te laten staan. Hij had daarmee geen succes totdat hij in mei 1935 dr. Bob ontmoette, een arts, die zelf hopeloos aan de drank was verslaafd. Bill had lange gesprekken met de dokter. Hij had zich sedert zijn kuur aangesloten bij de Oxford-beweging (een religieuze instelling in Amerika) en baseerde zijn motieven om drankvrij te blijven op godsdienstige grondslagen. Bij dr. Bob had hij succes daarmee. Op 10 juni 1935 dronk de dokter zijn laatste glas en beide mannen besloten het redden van medeslacht-offers van het alcoholisme als levensdoel te kiezen. Zo ontstond de A.A. Beide mannen besteedden al hun vrije tijd aan het opsporen van drankzuchtigen, waarmee zij gingen praten en die zij trachtten te helpen. De resultaten waren die eerste tijd maar zeer pover. Bob en Bill waren tot de conclusie gekomen, dat iedere alcoholist machteloos stond tegenover de alcohol, waardoor hun leven stuurloos was. Er was dus

een kracht nodig, die sterker was dan henzelf om herstel mogelijk te maken. Zij waren daarom besloten hun leven over te geven aan de hoede van God, zoals zij hem beide aanvaardden. Zij brachten de moed op de morele balans van hun leven samen te stellen en beleden tegenover God en tegenover elkaar de juiste aard en de omvang van hun tekortkomingen. Zij waren volkomen bereid al hun karakterfouten in Gods hand te leggen en vroegen Hem ootmoedig die fouten te verbeteren. Verder maakten zij, ieder voor zich een lijst op met namen van allen, die door hen schade en leed hadden ondervonden en verklaarden zich bereid dit zoveel mogelijk goed te maken. Zij gingen daar onmiddellijk toe over, behalve wanneer zij wisten, dat dit die anderen opnieuw zou kwetsen. Zij maakten er een gewoonte van zichzelf geregeld te onderzoeken en erkenden terstond de fouten, die zij hadden gemaakt. Zij trachtten door gebed en overdenking hun contact met God te verdiepen en vroegen Hem Zijn wil kenbaar te maken en om kracht die te volbrengen. Tegelijkertijd beloofden zij God (en deden, na deze geestelijke bewustwording alles) om deze boodschap door te geven aan alcoholisten en om zelf bij al hun doen en laten deze principes na te streven.

Zo leefden en werkten deze beide mannen verder. Zij hadden zich aangesloten bij de Oxford-beweging, maar scheidden zich daar in 1937 af met de enkelingen, die zich bij hun New Yorkse A.A. hadden aangesloten. In november 1937 telde deze A.A. in totaal veertig leden, veertig mensen dus, die door het onvermoeide werken van Bill en Bob volkomen van de drank waren verlost en hun leven een andere richting hadden gegeven. Dit waren de eerste symptomen van een zeker succes, want met deze nieuwe leden was ook het aantal propagandisten vergroot.

Nadat in februari 1938 John D. Rockefeller Jr. de A.A. een bedrag van 5.000 dollar had geschonken om haar werk behoorlijk te kunnen doen, werden in december van dat jaar de grondbeginselen, zoals Bill en de dr. Bob die hadden beleden, in twaalf zgn. stappen vastgelegd. In begin 1939 was het aantal leden tot 100 gestegen. Ook de geestelijkheid toonde nu interesse voor het werk van de A.A. Een van de predikanten, die zelf een krachtig propagandist werd, legde de geschiedenis vast in een boekwerk, dat in april 1939 verscheen. Ook uit andere delen van Amerika werden alcoholisten, die zich eerst bij de Oxford-beweging hadden aangesloten, naar de A.A. overgeheveld. Zo werden er in Cleveland in september 1939 aparte en belangrijke A.A. werkgroepen gesticht.

Dr. Bob en een verpleegster, zuster Ignata, startten in het St. Thomas ziekenhuis te Akron (Ohio), waaraan Bob was verbonden, met een speciale afdeling voor alcoholisten. Hier behandelden zij in de volgende tien jaren 5.000 gevallen, die voor het merendeel na de kuur naar de A.A. werden overgeheveld. Geestelijke leiders van de A.A. waren nu

dr. Fosdick, de predikant, die het boek over de A.A. had geschreven en pater Dowling, een Katholiek geestelijke, die enorm veel voor de strijd tegen het alcoholisme heeft gedaan.

In de volgende jaren groeide de A.A. steeds sneller. Zo steeg het ledental in 1942 van 2.000 tot 8.000 leden.

Overall kregen de werkgroepen invloed. In 1942 werd de eerste zgn. gevangenisgroep opgericht, die geregeld de St. Quentin-gevangenis in Californië bezocht om daar gedetineerde alcoholisten voor hun terugkeer in de maatschappij op te vangen en bij de A.A. onder te brengen. Een van de grootste ziekenhuizen in New York, het Knickerbocker-hospitaal opende in 1945 een aparte afdeling voor alcoholisten onder leiding van dr. Silkworth, die Bill oorspronkelijk een kuur had laten ondergaan, en diens vriend Teddy R., een alcoholist. Zij behandelden 10.000 gevallen in de volgende 10 jaar.

Na de tweede wereldoorlog kwam de A.A. gedachte ook naar Europa. In Nederland werden verschillende werkgroepen gesticht. Het initiatief daartoe is uitgegaan van een Nederlandse psychiater, dr. P. H. Esser, en de directeur van het consultatiebureau voor alcoholisten te Amsterdam, de heer H. J. Krauweel. Deze werkgroepen zijn nu praktisch in iedere plaats van enig belang te vinden. Het principe berust op dezelfde twaalf stappen, die dr. Bob en Bill W. indertijd hebben samengesteld en die ik in dit artikel eerder heb beschreven. Van een totaal van 20.000 alcoholisten, die in ons land geregistreerd zijn (men schat het werkelijk aantal op \pm 30.000) zijn er een aantal in de A.A. verenigd. Deze mensen kunnen wij, hoewel sommige weer afvallen, beschouwen als gered. Dit aantal is echter nog lang geen 30 % van het geheel, maar de A.A. verkeert in Nederland nog in het beginstadium. Toch staan wij hier, wat de zorg aan alcoholisten betreft, zeer hoog aangeschreven en volgen in dat opzicht onmiddellijk achter Amerika.

Ook hier houden de A.A. werkgroepen wekelijks hun contactavonden, ook hier worden geregeld de gevangnissen bezocht en doet men alles om mede-slachtoffers te helpen. Deze A.A. mannen en vrouwen (van de laatste slechts enkelen) voeren stuk voor stuk een harde strijd. Iedere morgen bij het opstaan bidden zij God hen te helpen om de eerstvolgende 24 uur geen drank aan te raken en iedere avond als ze naar bed gaan zijn ze innig dankbaar, dat die bede werd verhoord. Pas langzamerhand wordt deze dagelijkse strijd iets minder zwaar, maar toch blijven er ogenblikken, waarin zij zich alleen met de grootste moeite staande weten te houden. In die ogenblikken hebben zij steun aan elkaar. Ieder van hen is steeds bereid de ander te helpen, waar en wanneer dat ook nodig is. Het gebeurt dikwijls dat een A.A. man zijn mede-alcoholist spontaan, soms dagenlang, in zijn huis en zijn gezin opneemt om te voorkomen, dat hij weer gaat drinken. De hulp, die de alcoholist aan zijn medemens verleent, sterkt hemzelf in zijn streven om droog te blijven. Hij weet dat en daarom zal hij steeds actief blijven.

Zo zijn er door de A.A. meer dan 200.000 mensen van de ondergang gered, en zeker het vijfvoudige der gezinnen, dat daar anders bovendien het slachtoffer van was geworden. Mogen wij, Mormonen, die geen alcoholist of verslaafde zijn, ons dan op de borst slaan omdat wij vrijwillig drank, koffie, thee en tabak lieten staan?

Nee, dat mogen wij niet. Ook wij hebben allen onze fouten en tekortkomingen, maar dan misschien in een heel andere richting. De strijd, die deze mensen te strijden hebben en die slechts een deel van hen, door Gods hulp, weet te overwinnen is veel zwaarder dan de onze, wat betreft het nakomen van het Woord van Wijsheid. Wij kunnen slechts dankbaar zijn voor dit duidelijke bewijs van de macht van God, waardoor duizenden levens werden gered. Deze mensen zijn geen Mormonen, zij komen uit alle mogelijke richtingen, verscheidene van hen belijden geen bepaalde godsdienst. Toch hebben zij, ieder op hun eigen manier, God gevonden en Zijn hulp, waar zij niet buiten konden, ontvangen. Hun ootmoedigheid, hun volledig besef van machteloosheid, maar ook hun onvoorwaardelijk vertrouwen in de macht van God, heeft dat alles mogelijk gemaakt. De woorden, waarmee zij iedere bijeenkomst besluiten, omvatten niet alleen hun gedachten, maar ook de kracht van hun geloof in God. Zij zijn, evenals de geschiedenis van de A.A., leerzaam voor iedereen en daarom wil ik dit artikel daarmee besluiten:

„God, zoals ieder van ons Hem kent, geve ons de kalmte om te aanvaarden de dingen, die wij niet kunnen veranderen;

Kracht om te veranderen de dingen, die wij wel kunnen veranderen en de wijsheid om het onderscheid te weten”.

★ ————— ★

OPSTANDING

*Wanneer de mens door Liefde zijne Zeden
verinnigt en geen dreiging wordt gekend
en angst voor vernielende krachten en 't echte,
klaar-waar, verstaan wordt door de Rede,
dan stijgen tot de Godheid de gebeden
liefdevol-warm, tot Liefde's element,
als het onsterfelijk binnenlicht zich wendt
naar 't Groote Licht, dat Liefde is zelf en Vrede.*

*Dan wordt op eenmaal van ons afgenomen
het kleed, dat donker als een schaduw valt
en dat onzichtbaar maakt ware gestalt
van 't wezen mens. Hoor mij, de tijd zal komen,
dat wijs door Liefde, zingend hij zal gaan,
als door hem heen Gods gouden vlammen slaan.*

Joannes Reddingius.

★ ————— ★

Abraham

door J. MEEUWES

*

„Heer!” zo waagde hij ootmoedig te spreken, „Gij zijt de rechtvaardige Rechter der ganse aarde; Gij zult toch niet de vromen met de goddelozen ombrengen!... Als er nog vijftig brave mensen in Sodom zijn, ach! spaar dan de stad ter wille van die vijftig!” — Dit verzoek deed Abrams hart eer aan; God werd er dan ook volstrekt niet boos om, en verzekerde hem, dat hij, als er slechts vijftig rechtvaardigen in Sodom werden aangetroffen, de stad zou sparen.

Wat was Abram gelukkig! De stad was gered! Vijftig goede mensen zouden er toch wel zijn! Maar een ogenblik later kwam een gedachte in hem op, die hem beangstigde: er mochten eens zoveel niet gevonden worden! Indien aan dit getal enkele ontbraken! Zou hij het nog eens wagen, voor de zondige stad bij God in de bres te springen? Dat de Here hem blijkbaar zijn vrijmoedigheid niet kwalijk genomen had, gaf hem moed, zich opnieuw tot Hem te wenden’ „Heer!” zo sprak hij aarzelend, „al ben ik tegenover U slechts een gering schepsel, sta mij toe, dat ik mij nog eens met een bede tot U richt. Indien eens aan die vijftig vijf ontbraken, zoudt Gij dan om vijf mensen de gehele stad verdelgen?” Geruststellend gaf God de verzekering: ook om vijf en veertig rechtvaardigen zou Sodom worden gespaard.

Nu werd Abram vrijmoediger: „Heer! als er nu maar veertig zijn?” Ook om die veertig zou God aan de anderen genade bewijzen. En nog drie maal noemde Abram een kleiner getal: „Als er nu eens dertig, of twintig, of tien gevonden werden, die de dood niet hadden verdiend?”... Ook ter wille van die tien zouden de anderen niet worden gestraft. Maar toen ging de Here henen, en keerde Abram naar zijn tent terug.

Ach! zijn voorspraak was te vergeefs! In heel Sodom waren geen tien rechtvaardigen; alle inwoners waren zonder onderscheid erge booswichten. Dit ondervonden de beide Engelen, die door God waren vooruitgezonden. Nauwelijks hadden zij bij Lot hun intrek genomen, en was dit in de stad bekend geworden, of alle inwoners, van de aanzienlijkste af tot de geringste oe, omringden het huis en dreigden, in strijd met de heilige wetten der gastvrijheid, de vreemdelingen met de afschuwelijkste handelingen.

Toen was er aan Gods besluit niets meer te veranderen: de stad zou verwoest worden! Hij wilde echter Lot met de zijnen sparen, zowel ter wille van Abram, als tot loon voor zijn eigen gedrag, omdat hij de

Engelen gastvrijheid bewezen en hen tegen de woestelingen beschermd had.

De Engelen waarschuwden hem daarom. „Morgen”, zo spraken zij, „zal geheel Sodom en Gomorra door vuur uit de hemel worden verteerd. Vlucht dus de stad uit, en neem al uw nabestaanden mede, uw vrouw, uw dochters en schoonzonen.” Lot geloofde hun voorzegging en waarschuwde de zijnen. Maar zijn schoonzonen luisterden niet naar hem en dreven de spot met zijn vrees. Lang bleef hij nog bij hen aandringen, zodat de Engelen eindelijk zijn hand grepen, opdat hij niet door zijn zorg voor anderen zelf zou omkomen, en hem met zijn vrouw en dochters buiten de stad leidden. Daar bonden zij hun nog eens goed op het hart: „Haast u toch! want zo aanstonds zal de hele vlakte hier in vlam staan!” en zij voegden er bij: „Past op, dat gij zelfs niet achteromziet; want dan zijt gij verloren!”

Lot en de zijnen spoedden zich dus voort; en het was hoog tijd ook. Want nauwelijks was de zon opgegaan, of God deed over Sodom en Gomorra en de hele omtrek zwavel en vuur uit de hemel regenen. Alles verbrandde, de steden met hun inwoners en wat er verder in was, en ver in de rondte de bossen, de dorpen, de kudden en al het veldgewas. Toen Abram de andere dag vroeg opstond en naar die kant heenzag, zag hij in de verte zware rookkolommen, waaruit hij tot zijn bittere smart moest opmaken, dat zijn voorbede niet had gebaat, en de rampzalige steden haar ontzettende straf hadden ondergaan.

Lot en zijn beide dochters kwamen behouden in een kleine naburige stad aan. Zijn vrouw vond onderweg de dood, en wel door eigen schuld. Niettegenstaande de waarschuwing, had zij de lust niet kunnen bedwingen, nog eens om te zien naar de stad, waarin zij zo lang had gewoond, en waaraan zij met haar hele hart hing. Toen bleek het, dat Gods dienaren geen ijdele bedreiging hadden geuit; nauwelijks had zij omgekeken, of zie, haar leden verstijfden, en zij veranderde in een zoutpilaar.

Misschien vindt gij dat verhaal vrij zonderling; maar wil ik u eens zeggen, wat ik er van denk? Evenals die vrouw, toen zij die goddeloze plaats verliet, er haar hart geheel van moest aftrekken; zo moeten ook wij, wanneer wij met een of andere zonde ophouden, daarmee geheel en onvoorwaardelijk breken. Dat doen wij niet, wanneer wij nog met genot aan de tijd denken, toen wij in die slechte dingen vermaak vonden; er mag van dat kwaad niets in ons overblijven, en al laten wij de zondige daden na, maar ons hart is nog met ongeoorloofde begeerte vervuld, dan is het met ons niet, zoals het behoort.

In een liefelijk licht verschijnt in dit betoog Abram, de ootmoedige dienaar van God, op Wiens rechtvaardigheid hij vast vertrouwde, de hartelijke mensenvriend, die voor de inwoners van Sodom, al waren zij nog zo zondig, een vriendelijke voorspraak wilde zijn. Al komt het gesprek tussen God en Abram, met dat herhaalde vragen, wij zouden

bijna zeggen: dat afdingen door de laatste, ons vreemd voor; hoe edel is zijn karakter! Welk een innige belangstelling toonde hij in het lot van die mensen, met wie hij toch persoonlijk niets had uit te staan. Nauwelijks hoorde hij, welk een zware straf hun wachtte, of hij deed terstond een goed woord voor hen. Zo iets horen wij gaarne.

Het is altijd een bewijs van een slecht karakter, als men er vermaak in kan vinden, dat anderen gestraft worden, ook al hebben zij het dubbel en dwars verdiend. Een goed mens draagt dat lelijke gevoel nooit bij zich om; integendeel, hij tracht de schuldige zoveel mogelijk voor straf te behoeden; en kan dat niet, dan heeft hij er verdriet van, dat het zover komen moest.

Abrams geloof aan Gods beloften werd op een zware proef gesteld. Deze had hem bij herhaling verzekerd, dat er uit hem een machtig volk zou voortkomen, ontelbaar als de sterren aan de hemel en als het zand aan de oever van de zee; zelfs had Hij, met het oog op dat talrijke nakroost, de namen van Abram en Sarai veranderd in Abraham, „vader van een menigte” en Sara, „vorstin”. Maar ondanks de stellige verzekering van God, betreffende de nakomelingen, kwam toch de vraag bij Abram telkens op, of het niet al te dwaas was, daarop te rekenen. Hij en Sara hadden immers geen kinderen, en waren reeds veel te oud, om nog te mogen verwachten, dat hun ooit een zoon zou geboren worden. Maar dan herinnerde hij zich, hoe ondubbeltzinnig Gods woorden waren geweest, en zette zich over zijn moedeloosheid heen.

Sara gaf de hoop geheel op. God, zo dacht zij, heeft wel aan Abraham een kind beloofd, maar niet aan mij! En zij kwelde zich met de gedachte, dat zij kinderloos zou sterven, wat een erg schrikbeeld voor haar was; de Israëlieten hielden dit niet alleen voor een ongeluk, maar voor een grote schande. Sara wilde dat onheil van zich afwenden. Zij nam haar toevlucht tot een middel, dat thans zeer onbetamelijk zou zijn, maar volstrekt niet in strijd was met de zeden of gewoonten van die dagen. Zij gaf een van haar slavinnen aan Abraham tot vrouw, of, gelijk het genoemd werd, tot bijwijf. Indien deze nu kinderen kreeg, dan nam de meesteres ze als van haar eigen aan.

In Abrahams huishouden ging het nu allertreurigst toe. Telkens waren er onenigheden, bijna altijd het gevolg van de jaloersheid der vrouwen. Sara kon Hagar — zo heette haar slavin — niet uitstaan. En toen deze de hoop koesterde, moeder te worden, werd de verbittering steeds groter. Dagelijks vielen er harde woorden en waren er stormachtige tonelen. Met Abrahams huiselijke rust was het afgelopen. Geen dag ging er voorbij, waarop Sara hem niet met haar klachten over Hagar lastig viel. Hoe kon hij tussen die twistende vrouwen de vrede herstellen? Hij was ten einde raad! Tot overmaat van ramp was hij onhandig genoeg, om Sara te herinneren, dat zij in ieder geval meesteres en Hagar slechts lijfeigene was: zij moest zelf maar zien, hoe zij haar slavin gehoorzaamheid zou leren. Nu werd het nog veel erger. Sara

maakte van haar macht zulk een onbarmhartig gebruik, dat de arme Hagar het niet langer kon uithouden en het besluit nam, de tenten van Abraham te ontvluchten. Zij bracht het werkelijk ten uitvoer; stil sloop zij uit het herderskamp en sloeg de weg in naar Egypte, vanwaar zij afkomstig was. Zij dacht er niet aan, dat zij op deze wijze het kind, dat haar weldra geschonken zou worden, van de voorrechten beroofde, die het zou verkrijgen, en dat het nu alle kans verloor, Abrahams erfgenaam te worden. Zij dacht alleen: ik moet weg, weg van die trotse Sara, die mij het leven ondragelijk maakt!

Maar een Engel des Heren bracht haar op haar besluit terug. Hij beval Hagar om terug te keren en voor Sara het hoofd te buigen. Dat was wel hard, maar, zeide Hij, zij moest zich troosten met de gedachte, dat haar kind eenmaal een aanzienlijk man zou worden en de stamvader van een talrijk volk.

Zij ging terug en kort daarna schonk zij Abraham een zoon, die Ismaël werd genaamd. Deze naam betekent: „Dien God hoort”.

Maar Hagars beproevingen waren nog niet ten einde. Wat gebeurde er? Aan Sara viel een geluk te beurt, waarop zij reeds lang niet meer durfde hopen, zij kreeg zelf een zoon, die Izak genaamd werd. Nu ontbrandde het vuur van de naijver met verdubbelde kracht. Niet alleen Hagar, maar ook Ismaël moest het ontgelden. Deze was intussen tot een flinke jongen opgegroeid, en jaren lang had iedereen hem voor de toekomstige erfgenaam van Abraham aangezien. Maar daarom juist was hij een doorn in de ogen van Sara, die voor haar eigen zoon op al de bezittingen van Abraham aanspraak maakte, en voor wie de gedachte ondragelijk was, dat haar kind op één lijn zou staan met de zoon van een slavin. Toen Izak drie jaar was geworden, kwam het eindelijk tot een uitbarsting. Het was de gewoonte, dat kinderen op die leeftijd van de moederborst werden verstoken, en bij deze gelegenheid werd een huiselijk feest gevierd. Abraham volgde dit gebruik en richtte een luisterrijke maaltijd aan. Wat was Sara gelukkig! Met moederlijke trots keek zij naar haar lieveling, die de hoofdpersoon van de dag was. Maar daar viel ook haar oog op Ismaël. Deze bewoog zich vrij en levenslustig onder de gasten, en men kon hem aanzien, dat hij gewoon was, zich als zoon des huizes te doen gelden. Weg was nu al haar vreugde; haat en jaloezies kregen weer de overhand. Hartstochtelijk wendde zij zich tot Abraham en riep uit: „Jaag die Hagar en Ismaël weg! Dat slavenkind mag niet gelijk staan met de zoon van de gebiedster!”

Deze woorden van Sara grieden Abraham diep: moest hij Ismaël, die toch ook zijn eigen kind was, uit zijn huis jagen? Hij kon er niet toe komen. Maar God verscheen des nachts, en beval hem Sara's verzoek in te willigen. „Maakt u niet ongerust, zo trooste Hij hem, over Ismaël's toekomst. Al zal hij niet zó machtig worden als Izak, toch zal hij ook de stamvader zijn van een groot en fier volk, omdat hij úw zoon is.”

Abraham gehoorzaamde God's bevel, en deelde de volgende dag aan Hagar zijn besluit mede, dat zij met haar kind moest vertrekken. Hij gaf haar brood en water voor de reis mede; en daar ging zij met Ismaël de dorre woestijn van Berzéba in, verbannen uit de plaats, waar zij zoveel jaren om haar zoons wil geëerd was. Arme moeder! Wat ging er niet in haar hart om! Neen, zij dacht niet in de eerste plaats aan zichzelf; zij treurde niet, dat zij de veilige tenten van Abraham moest verlaten, om de barre reis te aanvaarden, met een onzekere toekomst in het verschiet, maar. . . haar kind! Hoeveel luchtkastelen had zij niet voor hem gebouwd! Eens zou hij Abrahams opvolger worden: in de tenten, waar zij had gediend, als gebiedster optreden; het slavenkind een vorst! En nu? Al die liefelijke droombeelden zijn verdwenen. Haar Ismaël is niets meer dan het kind van een weggejaagde slavin. . . Arme Hagar!

In deze sombere stemming trekt zij door de kale vlakte. De zon blakert haar, het scherpe zand wondt haar voet, daar — o toppunt van ellende — bemerkt zij, dat het drinkwater is opgebruikt, en, waarheen zij haar blik ook wendt, nergens een bron. Zij moet sterven, langzaam van dorst versmachten! Het zij zo! Wat deert het haar? Zij heeft toch niets meer aan haar leven! Maar zij is moeder en denkt er met onuitsprekelijke angst aan, dat haar Ismaël in de brandende woestijn bezwijken moet. Zij ziet reeds, hoe hij lijdt; amechtig is hij ineengezakt. — Neen, dat kan zij niet aanzien! Zij legt hem onder een struik neder en plaatst zich op enige afstand van hem. Wat zij toen gevoeld heeft! . . . Hebt gij uw moeder wel eens ziek gezien? Hebt gij haar wel eens horen kreunen van de pijn? Dat was verschrikkelijk niet waar? Maar weet gij, wanneer zij nog groter smart heeft uitgestaan? Het was, toen gijzelf gevaarlijk ziek was, toen gij lag te kreunen van pijn, en zij zat naast uw bed, en hield uw hand vast, en verkoelde uw hoofd, en staarde, o zo angstig en droevig! op uw gelaat, en luisterde ingespannen naar uw ademhaling. . . Zelden wordt er op aarde meer geleden, dan door een moeder, die lijdt om haar kind.

Aan Hagar werd het wrede lot bespaard, haar zoon te verliezen. Terwijl zij wanhopig neerzat, kwam er een Engel, die haar troostte: „Hagar, wat weent gij? Moed houden! Uw kind wordt door God niet vergeten: zijn leven zal gespaard worden, en eens wordt hij een machtig opperhoofd!”

(Wordt vervolgd)

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

INGEZEGEND:

Lokker, Jacob; 1 mei 1960 te Rotterdam Noord.

Jager, Elisabeth Grada Johanna; 8 mei 1960 te Den Helder.

Bouwhuis, Niesje; 15 mei 1960 te Leeuwarden.

Goudswaard, Dieder; 29 mei 1960 te Rotterdam Noord.

Goudswaard, Plona; 29 mei 1960 te Rotterdam Noord.

Daalman, Jan Roelof; 29 mei 1960 te Rotterdam Noord.

GEDOOPT:

Daalman, Jan; 30 april 1960 te Rotterdam Noord.
 Motte, Blanche; 4 mei 1960 te Alkmaar.
 Theys, Reginald Adolph; 4 mei 1960 te Alkmaar.
 Bossenbroek, Josephina Henriette; 6 mei 1960 te Rotterdam Zuid.
 Emeis, Eeke; 6 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Emeis, Josina Paulina; 6 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Bes, Thomas; 6 mei 1960 te IJmuiden.
 Dwars, Marina; 6 mei 1960 te Hilversum.
 Emeis, Henri Corneille; 6 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Westerhoff, Maria Aaltje; 8 mei 1960 te Arnhem.
 Van de Horst, Henriette Corrie; 8 mei 1960 te Zwolle.
 Beumkes, Florence Ida; 8 mei 1960 te Nijmegen.
 Leenders Sr., Gerardus Hubertus; 8 mei 1960 te Nijmegen.
 Leenders Jr., Gerardus Hubertus; 8 mei 1960 te Nijmegen.
 Terreehorst, Pieter; 13 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Halleen, Peter Henricus; 13 mei 1960 te Den Haag.
 Halleen, Anna Maria; 13 mei 1960 te Den Haag.
 Halleen, Renate Helena Vironica; 13 mei 1960 te Den Haag.
 Hessels, Ansje Maria; 13 mei 1960 te Den Haag.
 Van Os, Jacoba; 13 mei 1960 te Den Haag.
 Van Os, Johan Leo; 13 mei 1960 te Den Haag.
 Van Amstel, Nora Wilma; 13 mei 1960 te Zeist.
 Wijnschenk, Cristina Catarina; 13 mei 1960 te Amsterdam.
 Westerheijden, Franciscus Johannes; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 Westerheijden, Hendrika Francisca; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 Wittebol, Ingrid Christine; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 Wittebol, Renee Louise; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 Amsingh, Johanna Maria; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 Sirach, Hendrik Jacobus; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 Sirach, Johanne Margaretha; 20 mei 1960 te Amsterdam.
 de Mie, Reinier Machiel Sebastiaan; 20 mei 1960 te Dordrecht.
 de Mie, Janna; 20 mei 1960 te Dordrecht.
 de Mie, Cathrina Anna Wilhelmina; 20 mei 1960 te Dordrecht.
 de Mie, Henny; 20 mei 1960 te Dordrecht.
 de Mie, Sebastiaan; 20 mei 1960 te Dordrecht.
 Rosbergen, Lydia Maria Helena; 20 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Pernis, Maria Sophia Josina; 20 mei 1960 te Den Haag.
 Martens, Olga Juliane Liselot; 20 mei 1960 te Den Haag.
 Van Ouytsel, Rene Arthur Jan; 22 mei 1960 te Antwerpen.
 Wols van de Wel, Dina Elisabeth; 22 mei 1960 te Arnhem.
 Meeues, Gilberta Dilphia Jacqueline; 22 mei 1960 te Antwerpen.
 De Witte, Roger Ignace; 22 mei 1960 te Gent.
 De Witte, Suzanna; 22 mei 1960 te Gent.
 Verbeek, Wilhelmina Johanna; 27 mei 1960 te Den Haag.
 Koene, Anderijntje; 27 mei 1960 te IJmuiden.
 Koene, Andreamattheus Josephus; 27 mei 1960 te IJmuiden.
 Baaij, Susan Ferdinand; 27 mei 1960 te Amsterdam.
 Kraker, Marianna; 27 mei 1960 te IJmuiden.
 Landsmeer, Gerardina Marie; 27 mei 1960 te Rotterdam Zuid.
 Terreehorst, Arendje; 27 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Van de Lee, Hermina; 27 mei 1960 te Vlaardingingen.
 Van de Waals, Louis Antonie; 27 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Van de Waals, Geertrui; 27 mei 1960 te Rotterdam Noord.
 Van de Heide, Laura Irene; 29 mei 1960 te Hilversum.

Van de Heide, Marianna Antoinette; 29 mei 1960 te Hilversum.
Claes, Elisabeth; 29 mei 1960 te Antwerpen.
Vander Kerkhove, Alida; 29 mei 1960 te Mechelen.
Vander Kerckhove, Florimond Zoe Josephina; 29 mei 1960 te Mechelen.
Pannekoek, Hans René Maxim; 29 mei 1960 te Groningen.
Pannekoek, Maija; 29 mei 1960 te Groningen.
Truin, Anna; 29 mei 1960 te Zwolle.
Truin, Hendrik Aart; 29 mei 1960 te Zwolle.
Valk, Achmed Herling Adrianus; 31 mei 1960 te Den Haag.
Valk, Batinem Nur Jehan Juliane; 31 mei 1960 te Den Haag.
Zuiderwijk, Cornelis; 31 mei 1960 te Den Haag.
Douma, Alida; 31 mei 1960 te Utrecht.
van Os, Edward Johan; 31 mei 1960 te Den Haag.

GEORDEND:

Blokker, Gerrit Jr.; 17 april 1960 te Alkmaar als Leraar.
de Kraker, Theodorus; 17 april 1960 te Alkmaar als Leraar.
Buys, Arie; 24 april 1960 te Dordrecht als Diaken.
Mulder, Willem Marinus; 24 april 1960 te Schiedam als Diaken.
Geertsma, Albert; 24 april 1960 te Schiedam als Priester.
Heuperman, Johannes Cornelis; 24 april 1960 te Amsterdam als Diaken.
Zurburg, Andries; 24 april 1960 te Amsterdam als Diaken.
de Bruyn, Cornelis; 24 april 1960 te Amsterdam als Diaken.
Koldijk, Johan Augustus; 24 april 1960 te Amsterdam als Diaken.
Schenkels, Hendrik Petrus; 24 april 1960 te Rotterdam Noord als Diaken.
Van Ravenswaay, Daniel; 24 april 1960 te Den Haag als Diaken.
Tammerijn, Antonius Wilhelmus; 1 mei 1960 te Leiden als Leraar.
Schild, Cornelis Adrianus; 1 mei 1960 te Rotterdam Noord als Diaken.
Van Batenburg, Rudy; 1 mei 1960 te Den Haag als Diaken.
Gorter, Jacobus; 8 mei 1960 te IJmuiden als Diaken.
Asselman, Eduardus Johannes; 8 mei 1960 te Assen als Leraar.
Wittebol, Jacobus Johannes; 15 mei 1960 te Amsterdam als Diaken.
Daalman, Hendrik; 22 mei 1960 te Rotterdam Noord als Diaken.
Schutte, Hendrik; 22 mei 1960 te Amersfoort als Ouderling.
Bartholomeusz, Stanley Tyrone; 22 mei 1960 te Zeist als Ouderling.
de Visser, Frans; 22 mei 1960 te Amersfoort als Ouderling.
De Witte, Roger Ignace; 22 mei 1960 te Gent als Diaken.
Meeus, Petrus Theodoor; 22 mei 1960 te Antwerpen als Diaken.
Terreehorst, Pieter; 22 mei 1960 te Rotterdam Noord als Diaken.
Koning, Evert Cornelis; 22 mei 1960 te Den Haag als Priester.
Panhuyzen, Oscar Lodewijk Henri; 22 mei 1960 te Den Haag als Diaken.
Strietman, Edgar; 22 mei 1960 te Den Haag als Diaken.
Emeis, Henri Corneille; 22 mei 1960 te Rotterdam Noord als Diaken.
Truin, Hendrik Aart; 29 mei 1960 te Zwolle als Diaken.
Pannekoek, Hans Rene Maxim; 29 mei 1960 te Zwolle als Diaken.
Schulders, Carel Govert; mei 1960 te Dordrecht als Priester.
Friedle, Helmut; mei 1960 te Dordrecht als Diaken.

GEHUWD:

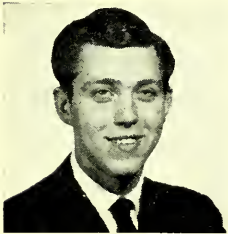
Schild, Cornelis Adriaan en Nijenhuis, Alice op 21 mei 1960 te Rotterdam.

OVERLEDEN:

Sipkema, Sipke; 20 mei 1960 te Alkmaar.

OVERGEPLAATST:

Van Komen, Powel, van Salt Lake City naar Nijmegen.
Kruyer, Jan; van Groningen naar Leiden.
Wallwork, Leland; van Den Haag naar Amsterdam.
Schvaneveldt, Darrell T.; van Harlingen naar Den Haag
Bush, Robert L.; van Haarlem naar Harlingen.
Smith, Theodore W.; van Haarlem naar Alkmaar.
Rackham, Lawrence; van Alkmaar naar Den Haag.
Van Dongen, Raymond W.; van Zeist naar Zaandam.
Mosier, Lamarr W.; van Zaandam naar Zeist.
Sieverts, James R.; van Apeldoorn naar Leeuwarden.
Heining, Edgar D.; van Rotterdam naar Mechelen.
Vuyk, Martinus; van Rotterdam naar Apeldoorn.
Dalebout, Dennis R.; van Haarlem naar Gent.
Petersen, Dennis L.; van Gent naar Haarlem.
Butler, Val D.; van Gent naar Zeist.
Springer, Gordon N.; van Den Haag naar Leeuwarden.
Hyte, Ronald C.; van Leeuwarden naar Rotterdam Noord.
Eckersell, William B.; van Den Haag naar Rotterdam Noord.
Greeff, Remi H.; van Rotterdam naar Gent.
Van Valkenburg, Lee F.; van Zeist naar Rotterdam.
Vanderlaan, Rudolf; van Antwerpen naar Rotterdam.
de Brij, James J.; van Schiedam naar Antwerpen.
Von Niederhauser, Richard; van Leiden naar Schiedam.
Van Komen, Powel; van Nijmegen naar Leiden.

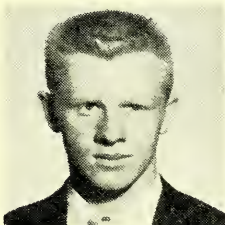

AANGEKOMEN:

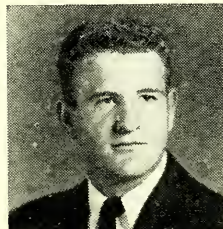
Van Komen, Powel; Salt Lake City, Utah.

VERTROKKEN:

Andrus, Charles R.; Aangekomen 11 november 1957. Vertrokken 11 mei 1960.
Werkzaam geweest: Rotterdam, Arnhem, Enschede, Den Haag als
reizende zendeling, Vlaardingen als gemeente president en Amsterdam
als Districts President.
De Leeuw, James Gary; Aangekomen 13 november 1957. Vertrokken 11 mei 1960.
Werkzaam geweest: Apeldoorn, Amsterdam, Eindhoven en Leiden.

Charles R. Andrus

James Gary de Leeuw

BIJSTAND 3

ten gunste van BEJAARDEN en JEUGDZORG

„BIJSTAND 3”

(o.m. Bejaarden- en Jeugdzorg)

In de loop van de maand mei ontving de redactie van de „Ster” het verzoek van „de nationale financiële actie” „BIJSTAND — 3” om haar lezers op genoemde stichting opmerkzaam te maken. Om in de financiële behoeften te voorzien, heeft men een grote loterij op touw gezet ten bate van het „Koningin Juliana Fonds” en het „Prins Bernhard Fonds”. De opbrengst wordt onder meer aangewend ten behoeve van de Bejaardenzorg en Jeugdzorg.

Aangezien de Kerkautoriteiten het kansspel, in welke vorm of met welk doel ook, niet aanmoedigen en wij allen ons daar stipt aan wensen te houden, worde hier volstaan met de mogelijkheid tot steun op andere

wijze aan deze overigens verdienstelijke instellingen onder Uw aandacht te brengen, mede door het plaatsend van bijgaand silhouetje.

Een overlijdensbericht

Uit Salt Lake City gewerd ons het bericht van overlijden van Broeder Jacob Schipaanboord, tijdens de jaren 1940 tot 1946 President van de Nederlandse Zending. Hij stierf op 72-jarige leeftijd tengevolge van een longaandoening. Velen onzer zullen zich zijn toewijding, zijn vriendelijkheid en trouw aan de zaak van de Meester herinneren. Zeer zeker geniet hij thans de zegeningen van zijn arbeid en volharding, hetgeen voor zijn nabestaanden ongetwijfeld tot steun en berusting zal zijn in hun groot verlies. Wij, die hem gekend hebben, herdenken hem met grote achting.